

ætti þessu, en að stjórnarráðið að öðru leyti ekki er fráhverft
því, að halda málun lengra, þegar uppástúngu um fyrirkomulag
þess, sem bygð er á rökum, liggur fyrir hendi, og verða menn
því að fela herra amtmanninum á hendur, að útvega uppástúngu
þessa á hagkvæmaston hátt.

1856.
28. apríl.

**11. Bréf hinnar íslenzku stjórnardeildar til stiptamt-
mannsins og amtmannanna á Íslandi um kennslu
kvenna í yfirsetufræði.**

30. apríl.

Samkvæmt skipun stjórnarherra dómsmálanna lætur stjórnardeildin ekki hjá líða, til þóknanlegrar vitundar og til nauðsynlegrar eptirbreytni, að senda herra stiptamtmanninum (amtmanninum) eptirrit af umburðarbréfi dómsmálastjórnarinnar til allra amtmanna í Danmörku, dagsettu 29. þ. m.¹⁾

12. Bréf kirkju- og kennslustjórnarinnar til stiptsyfirvaldanna á Íslandi um sameining nokkurra prestakalla í Árness prófastsdæmi.

6. maí.

Eptir uppástúngu herra stiptamtmannsins og yðar, háæru-

1) Umburðarbréf þetta er svo hljóðanda:

„þareð dómsmálastjórnin hefir komist að raun um, að það ber stundum við, að frásagnir þær, sem hlutadeigandi landlæknar senda stjórnarnefndinni fyrir fæðingarhúsini og uppfósturhúsini, viðvikanji því, að þörf sé á að kenna yfirsetukonum, ekki eru samkvæmar skýrslum amtmanna, og þareð menn verða að álíta, að þetta komi til af því, að hlutadeigandi landlæknir ekki hefir fengið vitneskju um hvað amtmáðurinn stíngur uppá, þá eru það tilmæli míni til herra amtmannsins, að þér i málefnum þeim, sem snerta viðtöku þeirra kvenna, er kenna skal yfirsetufræði, ráðgist um við hlutadeiganda landlæknin, að minnsta kosti á þann hátt, að amtið birti honum í hvert skipti þegar einhver í hans undmæmi annaðhvort kemur í yfirsetukvenna-skólann eða skilur við hann.

1856.
verðugi herra, í bréfi 24. febrúar þ. á., viðvíkjandi sameiníng
6. maí. Kaldaðarness, Gaulverjabæjar og Villíngaholts prestakalla í Árness
prófastsdæmi í suður-umdæmi Íslands, hefir stjórnarráðið
henni samkvæmt ritað konungi um þetta, og hefir Hans Hátign
konungurinn með úrskurði sínum 1. þ. m. skipað svo fyrir:

„Vér viljum allramildilegast, að eptirleiðis megi gjöra tvö
prestaköll úr þeim þremur prestaköllum: Kaldaðarnesi, Gaul-
verjabæ og Villíngaholti, það er að skilja:

A. Stokkseyrar prestakall og Kaldaðarnes sem útkirkja, og

1) að kalli þessu sè lagðar tekjur þær og jarðir, sem til
eru greindar á hjálögðu yfirliti¹, og meðal þeirra einnig
jörðin Villíngaholt, eptir að lögleg skoðunargjörð hennar
hefir farið fram og ofanálag er gjört; þó skal af þessari jörðu

1) Tekjur þessar eru í yfirlitinu taldar þannig:

I) Afgjöld af jörðum:

1. Villíngaholt, landskuld 1 hdr. = ál., kúgildi	4. 24	rd. 72	sk.
2. Hamar, — 1 - 40 - —	4. 34	- 27	-
3. Hamarshjáleiga — 80 - —	2. 17	- 84	-
4. Skógnes, — 1 - - - —	4. 30	- 91	-
5. Hellur, — 1 - 40 - —	4. 32	- 11	-
6. Syðrivöllur, — 1 - 40 - —	4. 34	- 27	-
			174 rd. 24 sk.

2) Af kirkjunum:

af Stokkseyrar kirkju 6 fjórðungar smjörs . .	11	rd. 84	sk.
- Kaldaðarness — 12 — —	23	- 72	-

35 - 60 -

3) Tekjur af sóknunum:

a) fasteignartiund 190 hdr. = 57 ál. á 15 sk..	8	rd. 87	sk.
b) lausafjártiund 286 - = 86 - á 15 - .13 - 42 -			
c) dagsverk, 82½ á 71 sk.	61	- 1	-
d) lambsföður, 94 á 91½ sk.	89	- 57	-
e) offur, 11 að tölu	15	- - -	
f) fyrir aukaverk.	69	- 10	-
		257	- 5 -

4) Fyrir að skoða kirkjureikningana

samtals . . . 467 rd. 83 sk.

Frá þessu dregst það, sem goldið er til fátaekra presta-

ekkna og uppgjafa presta 1 - 48 -

Tekjur allar . . . 466 rd. 35 sk.

gjalda prestinum til Gaulverjabæjar prestakalls á ári hverju
4 fjórðúnga smjörs;

1856.

6. maí.

- 2) að presturinn til Stokkseyrar prestakalls takist á hendur ábyrgð Villíngaholts kirkju;
 - 3) að það verði gjört honum að skyldu, að taka sér bústað annaðhvort á sjálfum verzunarstaðnum Eyrarbakka eða þá rétt í grend við hann;
 - 4) að guðspjónustugjörð fari fram two helga daga á Stokkseyri, en þriðja hvern helgan dag á Kaldaðarnesi;
 - 5) að eptirlaun ekkna af þessu brauði, sem samkvæmt allra-hæsta konungsbréfi 5. júní 1750 verður eitt af hinum svo nefndu meðalbrauðum, verði eptir 2. gr. í nefndu konungsbréfi ákveðin til $\frac{1}{2}$ hluta hinna vissu tekja, en til fátækra prestaekkna skal á ári hverju greiða 54 sk. og til uppgjafa presta, í líkíngu af því sem skipað er í konungs-bréfi 14. febrúar 1705, 4 rd. 48 sk. á ári.
- B. Gaulverjabæjar prestakall og Villíngaholt sem útkirkja, og
- 1) að þessu kalli sè lagðar tekjur þær¹⁾, sem til eru greindar á hjálögðu yfirliti;

1) Í yfirlitinu eru tekjur þessar taldar þannig:

1) Afgjöld af jörðum:

1.	Gaulverjabær, landsk.	1 hdr. 70 ál., kúg.	6. 48 rd.	26 sk.	
2.	Brandshús,	—	80	—	2.17 - 78 -
3.	Garðhús,	—	60	—	2.13 - 11 -
4.	Dalbær,	—	60	—	2.13 - 88 -
5.	Vöðlakot,	—	60	—	2.13 - 11 -
6.	Gerðar,	—	1	—	3.24 - 8 -
7.	Haugur,	—	1	—	4.29 - 83 -
					160 rd. 17 sk.

2) Af Villingaholts kirkju 4 fjórðúngar smjörs. 7 - 88 -

3) Tekjur af sóknunum :

a)	fasteignartiund 198 hdr. = 59½ ál. á 15 sk.	9 rd. 29 sk.
b)	lausafjártiund 398½ - = 119 - á 15 - . 18 - 56 -	
c)	dagsverk, 44 á 71 sk.	32 - 52 -
d)	lambsföður, 91 á 91½ sk.	86 - 70 -
e)	offur, 6 að tölu	10 - - -
f)	fyrir aukaverk	56 - 90 -

- 1856.
6. mai.
- 2) að guðsjónustugjörð fari fram annanhvorn helgan dag á Gaulverjabæ og annanhvorn í Villíngaholti;
 - 3) að af þessu brauði sè á ári hverju goldið 54 sk. til fátækra prestaekkna og 1 rd. til uppgjafapresta.
- C. að Hróarsholts sókn sè sem útkirkja lögð til Hraungerðis og Laugardæla prestakalls, þannig:
- 1) að á hverjum 6 helgum dögum sè guðsjónustugjörð framin prisvarsinnum í aðalkirkjunni, tvisvar í útkirkjunni á Laugardælum og einusinni í útkirkjunni að Hróarsholti.
 - 2) að presturinn til Hraungerðis prestakalls njóti allra þeirra tekja af Hróarsholts sókn, sem prestinum ber, og kaup af kirkjunni samastaðar;
 - 3) að eptirlaun ekkna af þessu brauði verði ákveðin til hluta hinna vissu tekja, og að eptirleiðis skuli á ári hverju greiða 54 sk. til fátækra prestaekkna af þessu brauði, en 1 rd. 48 sk. á ári til uppgjafapresta."
- Þetta læt eg ekki hjá líða að skýra yður frá til þóknarlegrar vitundar og frekari ráðstafana.

19. maí. 13. Brèf dómsmálastjórnarinnar til amtmannsins í norður- og austur- umdæminu, um fjársykina á Íslandi¹.

Í skýrslu þeirri, dags. 7. febrúar þ. á., sem herra amtmáðurinn hefir sent um ástand norður- og austur- umdæmisins á tímabilinu frá 26. október f. á. til 7. febrúar þ. á., hafið þér

4) Fyrir að skoða reikning kirkjunnar í Villingaholti . . .	382 rd. 18 sk.
	samtals . . . 382 rd. 63 sk.
Frá þessu dregst það, sem goldið er til fátækra prestaekkna og uppgjafapresta	1 - 48 -

Tekjur allar . . . 381 rd. 15 sk.

¹) Sama dag ritaði dómsmálastjórnin bréf liks efnis til amtmannsins í vestur-umdæminu, og var stiptamtmanninum á Íslandi þarhjá send eptirrit af bréfum þessum.